

**HUVITATUD ISIKUTELE HANKETEATE JA
HANKEDOKUMENTIDE KOHTA ANTUD SELGITUSED
EHITUSTÖÖDE RIIGIHANGE**

«Narva koolieelse lasteasutuse Pingviin rekonstrueerimistöök» (123626)

Hankedokumendid saanud isikutel palume pöörata tähelepanu HT p-le VI.3)5 ja HD p-le 10.4.1, millede kohaselt tuleb selgituste saamiseks pöörduda hankija poole [elektronposti](#) teel (selgituste küsimine ja andmine toimub [ainult](#) e-posti teel: inna.shadrina@narva.ee)

Lisaks avaldatakse hanketeate ja hankedokumentide kohta antud selgitused koos hankedokumentidega Narva linna veebilehel [vt 2011 Hanketeade nr 3]:

<http://www.narva.ee/ee/parempoolsed/hanked/page:3315>

NB! Segaduste vältimiseks palume riigihangete registri kaudu selgitustaotlusi mitte esitada!

(A) 22.02.2011.a. esitas üks huvitatud isikutest alljärgneva selgitustaotluse.

1. Küsimus [22.02.2011]: "Tere, Osas KD5 VKKV, lisa 3 "Seadmete loetelu ventilatsioon.pdf" on olemas positsioonid 8,9 ja 10 kus on ventilatsioonikubud. antud positsioonid puuduvad pakkumuse maksumuse tabelis. Kas ventilatsioonikubud on käesoleva hanke mahus?"

1. Vastus [22.02.2011]: Mahud on vaja arvutada KD5 VKKV Lisa 3 "Seadmete loetelu ventilatsioon" põhjal.

(B) 25.02.2011.a. esitas üks huvitatud isikutest alljärgneva selgitustaotluse.

1. Küsimus [25.02.2011]: "Vastavalt HD p. 2.4.4. on nõue "Pakkuja esitab tõendid ka hankija poolt nimetatud tegutsemisõiguste kohta." Selline nõue on vastuolus RHS § 41. "Pakkujate ja taotlejate tehniline ja kutsealane pädevus" lõik (3): "Kui hankelepingu alusel sooritatava tegevuse jaoks on õigusaktides kehtestatud erinõuded, nimetab hankija hanketeates, milliste erinõuete, registreeringute või tegevuslubade olemasolu on pakkuja või taotleja kvalifitseerimiseks nõutavad. Õigusaktides kehtestatud erinõuete täitmise kontrollimiseks nõuab hankija hanketeates pakkujalt või taotlejalt tegevusloa või registreeringu või muu erinõude täitmist tõendava asjakohase tõendi või tema asukohariigi õigusaktide kohaselt vastavasse organisatsiooni kuulumise kohta tõendi esitamist, kui need ei ole hankijale oluliste kulutusteta andmekogus olevate avalike andmete põhjal kättesaadavad. Kui pakkujal või taotlejal puudub vastav tegevusluba või registreering või ta ei kuulu vastavasse organisatsiooni tema asukohariigi õigusaktide kohaselt, jätab hankija pakkuja või taotleja kvalifitseerimata." RHS § 41 (3) alusel Hankija siis peab ise hanketeates nimetama milliste erinõuete, registreeringute või tegevuslubade olemasolu on pakkuja või taotleja kvalifitseerimiseks nõutavad. Muud nimetatud tõendid pakkuja ei pea esitama."

1. Vastus [01.03.2011]: Täname küsimusetõstatuse eest. Olete põhjendatult leidnud, et RHS § 41 lg 3 funktsiooniks on kohustada hankijat [nimetama hanketeates](#) (NB! mitte hankedokumentides!) milliste erinõuete, registreeringute või tegevuslubade olemasolu on õigusaktidest tulenevalt hankelepingu täitmiseks nõutavad. Samas sätte kolmas lause ütleb, et juhul, kui pakkujal puudub vastav tegevusluba või registreering või ta ei kuulu vastavasse organisatsiooni tema asukohariigi õigusaktide kohaselt, jätab hankija pakkuja kvalifitseerimata.

Hankijana oleme seisukohal, et pakkujad peab omama hankelepingu esemeks oleva teenuse osutamiseks või töö tegemiseks vajalikku tegutsemisõigust sõltumata sellest, kas hankija vastava avalik-õigusliku loa olemasolu hanketeates nõudis. Tegutsemisõigused, ettevõtlusvabaduse kitsendustena, kehtivad *ipso iure* eriseadustest (nt EhS § 41, LKOS § 22, ELOS § 32) tulenevalt ning asjaolu, et hankija teatud loa olemasolu hanketeates *expressis verbis* ei nimetanud ei anna pakkujale ühelgi juhul ega ühelgi viisil õigust litsenseeritud tegevusalal tegutseda. Edukaks tunnistatud pakkujal tegutsemisõiguse puudumine tähendaks hankelepingu täitmise võimatust. Seega on RHS § 41 lg-s 3 sätestatud hankija kohustusel deklaratiivne ning mitte konstitutiivne ehk õigustloov tähendus. Hankija "nimetab", mitte ei "kehtesta", tegevusloa nõudeid. Eelöeldu haakub RHS § 41 lg 3 varasema sõnastuse [RT I 2007, 15, 76; 2010, 20,102] ning selle pinnalt kujundatud kohtupraktisega, mille kohaselt hankija on kohustatud tegutsemisõiguse olemasolu kontrollima sõltumata sellest, kas hanketeates viimast nimetati [TlnHKo 23.10.2010, nr 3-09-2482, lk 7, p 2]. Samasugusele seisukohale võimaldab jõuda «Riigihangete seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse» eelnõu (860 SE III, lk 13, p 34) seletuskirjas märgitu: "Kui hankija jätab hanketeates mõne eriseadusest tuleneva nõude nimetamata, võib olla tegemist olukorraga, kus hankemenetluse jätkamine on võimatu." Seadusmuudatuse eesmärgiks ei olnud senise praktika ulatuslik muutmine, vaid pakkujate halduskoormuse vähendamine seeläbi, et hankija "teavitab" pakkujaid hanketeates erinõuete (nt EhS § 41 lg 1 p 1) olemasolust.

Mööname, et 01.01.2011.a. jõustunud [RT I, 31.12.2010, 2] RHS § 41 lg 3 näol on tegemist uudse regulatsiooniga ning vaidlustuspraktika puudumisel, on selle tõlgendamine diskuteeritav. Seejuures pöörame pakkujate tähelepanu RHS § 121 lg-le 1, mille kohaselt vaidlustus hanke alusdokumendi peale peab olema laekunud hiljemalt kolm tööpäeva enne hankemenetluses pakkumuste esitamise tähtpäeva, s.t pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva on hanke alusdokument, piltlikult öeldes, "lukus" ning selle üle ei vaielda. See tähendab muuseas ka seda, et pakkujad, kes on minetanud hanke alusdokumendi vaidlustamisvõimaluse, ei saa pärast pakkumuse esitamise tähtpäeva tugineda hanketeate või hankedokumendi võimalikule õigusvastasusele.

Tuginedes ülaltoodule, käsitleme käesolevat selgitustaotluse punkti huvitatud isiku subjektiivse õigustõlgenduse ning hanketeate muutmise ettepanekuna. Hanketeate muutmissettepanekule vastame eitavalt. Hankija jääb HT p-s III.2.3)4 (HD p-s 2.4.4) sätestatud tingimuse juurde. Pakkujad (või tema vahetu alltöövõtja) peab omama hankelepingu esemeks olevate tööde teostamiseks kõiki eriseadustest tulenevaid avalik-õiguslikke lubasid, litsentse ja registreeringuid, olenemata sellest, kas hanketeates või hankedokumentides viimast nõuti. Lähtudes RHS § 121 lg-st 1 on huvitatud isikutel õigus vaidlustada hanketeate või hankedokument, esitades hiljemalt kolm tööpäeva enne pakkumuste esitamise tähtpäeva riigihangete vaidlustuskomisjonile (VAKO) sellekohase vaidlustuse.

2. Küsimus [25.01.2011]: "Vastavalt HD p. 2.4.4. on ka nõue „Juhul, kui tuginetakse teise isiku (nt alltöövõtja) pädevusele, lisatakse pakkumusele vastava isiku kirjalik nõusolek (nt alltöövõtja kirjalik nõusolek osaleda hankelepingu täitmisel).“ Palume hankijat esitada alltöövõtja kirjaliku nõusoleku vorm."

2. Vastus [01.03.2011]: Õigustatult märgite, et HT p-i III.2.3)4 (HD p-i 2.4.4) kohaselt juhul, kui pakkujad tugineb vastavalt RHS § 41 lg-le 6 teise isiku pädevusele, tuleb koos pakkumusega esitada vastava isiku kirjalik nõusolek hankelepingu täitmisel osalemise kohta.

Nõusoleku formulari (blanketti) ei ole hankija ette näinud ega pea selle kehtestamist otstarbekaks. Seega esitatakse nõutav kinnitus ettevõtja kirjablanketil esindusõigusliku isiku poolt allkirjastatult. Lisaks juhime huvitatud isikute tähelepanu ÄS § 15 lg-s 2 sätestatule, mille järgi ettevõtja äriistel dokumentidel peab olema ettevõtja ärinimi, asukoht ja äriregistri kood.